

ŚMIAŁEJĄ WARSZAWSKA

W, SOBOTĘ DNIA 27. PAZDZIER: ROKU 1787.

Z Warszawy dnia 27. Października.
Z Pogranicza Tureckiego dnia 18. Października piszą, iż Wojsko Tureckie, rozciąga się matemi kupkami od Benderu do Chocimia po tamtey stronie Dniestru, dając baczność dotąd na swoje granice.

Dziuroglu Achmet Basza, ma ciągnąć w kilkanaście tysięcy od Kauskan ku Chocimowi, dla wzmożenia wspomnianego Kordonu.

Zostaie procz tego w Szmailowie nad Dunajem około czterdzieści tysięcy wojska Tureckiego, które w potrzebie mają posilkować Bender y Chocim; y dla tego Tarcy stawiają most nad Prutem pod Kalczi.

Xiążęta Moldawski y Wołoski, zbierają każdy do kilku tysięcy Armatow.

Reymenta Cesarskie stanęły nad Prutem y Seretem. Z tym wszystkim, zupełna dotąd na Pograniczu naszym panuje spokojność.

Z Utrechtu d. 2. Paździer: Nasz przelży Kommendant Generalny, Reingraf de Salm, zniknął. Ze słuszną on do tego miał przyczynę, pokazuje się to z propozycyi Miasta Dordrecht na Zgromadzeniu Stanow w Hadze, które proponowało: „ ażeby wspomnionego Reingrafa „ kassować jako Infamisa; za nie „ zdatnego do służby Rzeczypospo „ litey deklarować; osobę iego „ gdziekolwiek ią napotkać mo „ żna arestować y do dania spra „ wy z postępowania swego pocią „ gnąć. „ Miasta wzięły tę propo „ cyaą ad referendum, y wkrótce Re-

zolucya Stanow wypadnie nanią. Kommandantem teraz naszym jest Graf de *Monster*, a gdyby on powrócić miał do *Grave*, gdzie był Kommandantem pierwiej, tedy Xiążę Krystyan de *Darmstadt* pewnie dostanie Kommandę nad Miastem *Utrech*.

Jeszcze w okolicy naszej niektóre miejsca wodą są zalane, za co mamy obligacyą niepotrzebnym *Inundacyom*. Około *Amsterdamu* na siedmdziesiąt kilka wiosek jest zalanych. Szkoda sprawiona przez to, sama jedna wynosi *Milliony*.

Z *Amsterdamu* d. 6. Paździer: *Prusacy* trzymają jeszcze Miasto nasze w oblężeniu y rozmaite nawet Nacyonalne *Keymenta Holenderskie* ku niemu maszerują; bo lubo *Regencya* nasza zezwoliła na punkta satysfakcyi, *Artykuły* jednak uchwalone do skutku jeszcze nie są przywiedzione, y póki to nie nastąpi, poty *Prusacy* od Miasta nieodstąpią.

Procz tego, między 60 Kompaniami zbroynych naszych *Mieszczan*, nayduie się jeszcze 20. kilka Kompanii, które się poddać niechcą, y barzo źle przyjęły to, że *Magistrat* zezwolił na żądane Punkta satysfakcyi. Na sam przod, uchodzić trzeba te głowy niepokoyne; iakoż nadzieia do tego tym jest większa, ponieważ teraz im ostatni nawet sposob bronicia się (wielka *Inundacya*) jest odcięty, gdyż *Prusacy* opanowali mi yśca te, gdzie *Tama* może być przebita, y *Huzarowie Pruscy* aż pod same prawie bramy Miasta podieżdżają.

Xiążę Brunswicki, główną kwatery swoją ma teraz w pewney *Drukarni Cycowey*, przy koncu drogi do *Amstelvoen*, y trwa teraz niby *Armistycium* między nim y między Miastem, przy którym obie strony zgodziły się, dwu-

nastą godzinami pierwiej siebie przestrzecz, gdyby nieprzyjacielskie kroki znowu być miały rozpoczęte.

W powszechności upewniam, że Miasto z Xiążąciem *Stadhuderem*, Xiążną y Xiążęciem *Brunswickim*, rzeczy swoje już prawie ułożyło, ale *Stany Holandyi* więcej teraz jeszcze od niego pretendują, to jest, aby Miasto przystąpiło do wszystkich *Rezolucyi* w tych dniach za przywrocciem dawney *Konfitytucyi* zapadłych, z których nie wszystkie nawet właściwie należą do *Punktow satysfakcyi*. *Stany* pretendują daley, aby przynajmniey *Holenderskie Nacyonalne woysko*, do Miasta weszło, y w nim bawiło poty, poki wszystko tam do dawnego trybu niebędzie przywiedzione. Na ten koniec w *famey* rzeczy już *Batalion* pierwszy *Szwajcarskiej Gwardyi* z innemi niektórymi *Dywizyami woyska*, z *Hagi* posłano do *Harlem*, aby ztamąd ruszyły daley do *Amsterdamu*, gdyby upor *Mieszczan*, przymusem tylko musiał być przełamany.

Przeciwko weyściu woyska do Miasta, protestują się teraz *Mieszczanie* jeszcze iak najmocniey; tym czasem *Negocyacye* trwają w *Hadze*, y nasz *Magistrat* odbiera codzieln wiadomości od naszych *tamecznych Deputowanych*. Dalby *Bog*, aby głowy niepokoyne między *Mieszczanami*, na nowo hałasow niewszczywały. Dla tey przyczyny barzo tu jest ostrożność wielka; *Bramy* są zamknięte, y nikt bez *paszportu* nie może wnieść do Miasta, ani z niego wynieść; kilku nowych także przyjęto *kanonierow*, aby byli nadoredziem, gdyby się w mieście wszczął iakowy rozruch.

Prusacy przy atakowaniu dalszych *fortyfikacyi* naszych, mieli mieć ze swojej strony zabitych y ranionych do 60. kilku. Ze strony naszej nie tak wielu legło, ponieważ bronili się z *Szańcami*; ale wielka ich liczba dostała się w niewolę *Pruską*. Przytym okoliczność miejsca, *Prusakom* mocno zatrudniła

atakowanie. Frontem tylko trzech do
terech ludzi mogło maszerować, po-
waż kray po obudwu stronach wodą
st zalany, dla tego też niektórzy z
ch y utonąć mieli. Ranionym ze
ony Pruskiy, których tu przyprowa-
ono, w szpitalu naszym najlepszą
godę czynią. O Negocycacyach Depu-
wanych naszych w Hadze, donosi na-
puiący Rapport z Hagi.

Raport z Hagi d. 6. Października.
eputowani Miasta Amsterdamu do tu-
yższego Zgromadzenia Stanow, dawszy
nie zezwolenie na 4. Punkta satysfak-
yi, podali Kommissyi złożoney, ze
Stanow Zpromadzenia następujące Pro-
zycye: (1) ażeby Lud zatrzymał nale-
tą influencyą. *Odpowiedz:* Kommiss-
a Stanow roztrząsa teraz właśnie tę
ateryą, zاتم nic pewnego w tey
terze nie można iestcze decydować.
(2) Ażeby Kompania Mieszczan zosta-
przy Broni swojey, którą miała za-
że. *Odpowiedz:* Wszystkie legitimo-
ne kompanie mogą przy Broni swo-
y zostać, gdyby to Miasta za rzecz
zyteczną ośadzily. (3) Ażeby uniew-
Regencya w Amsterdamie była za-
owana, y wszyscy Urzędnicy przy
zędach swoich byli zatrzymani. *Od-
wiedz:* Na to nie pozwala się; ponie-
ż Propozycya ta, sprzeciwia się Re-
lucyi d. 22. Września zapadłej, we-
ng ktorey, wszystkie Osoby z urzę-
w złożone mają być znówu do nich
zywroczone (4) Ażeby Amsterdam
płyn był od wszelkiego Garnizonu y
aterunku woyska. *Odpowiedz:* Na to
zwolić można na fundamencie Sa-
sfakcyi (*) daney Miastu Amsterdam
Roku 1578. (5) Ażeby Edykt wzglę-
m noszenia kokard pomarańczowego
loru (d' Orange) w Amsterdamie
blikowany nie był, y żeby te kokar-
y, dla rozruchow uniknienia, nie były

noszone. *Odpowiedz:* Można w tym po-
folgować, ale też, ażeby nikt nie był
molestowany o to, który nosi kokardy
d' Orange &c. (6) Ażeby wszystkie
Osoby na Urzędach Cywilnych y Wo-
skowych, będące w Amsterdamie, albo
pod protekcyą Miasta zostające, zupeł-
nego używały bezpieczeństwa co do
swoich dobr y Osob, między ktoremś
rozumieć także trzeba wszystkie osoby,
ktore wchodziły do kommissyi iakiey,
albo kraiowey, albo Mieyskiej. *Od-
powiedz:* Kommissya w tey mierze nie
nie może decydować, ponieważ ten
Artykuł należy do satysfakcyi, ktorey
Krol Imc Pruski żąda dla Xiężney d'
Orange.

Deputowani Amsterdamscy wysłali,
po tey konferencyi umyślnego do Am-
sterdamu do Rady po Rezolucya; ztam-
tąd odpisano, ażeby dla odwrócenia
wzselkiego nieszczęścia od Amsterda-
mu, pozwolili na Punkta wzmiankowane.
Zezwolenie to, gdy nastąpiło, y gdy
wiadomość o tym posłano do Amster-
damu, Magistrat, donosząc o tym Mia-
stu, publiczne w tey mierze obwieszcze-
nie publikował.

Z Wiednia d. 3. Października. Dnia
13. tego miesiąca, wiejeżdza Cesarz Imc
z Arcy - Xiążęciem Francijskiem do
Węgier, gdzie przez większą zimy
część zabawi. Woyskowa także Rada,
tam pojedzie za Cesarzem. Naypier-
wiew podobno Miasto Belgrad potęgi
naszey dozna. Turcy ściągają dwie
Armie głowne, iedną przy Oczakowie,
drugą przy Sylistryi; każda ma się skła-
dać ze 200,000. ludzi.

Z Hamburga d. 5. Paździer: W
Parmie, Trybunał Inkwizyi, został
znówu wprowadzony. W Edykcie
w tey mierze wydanym stoi, że

(*) Ta Satysfakcyja, iest to Umowa czyli Ugoda, przez którą Miasto
Amsterdam, złączyło się z Rzeczpospolitą, przeciwko Hiszpanom.

Religia powinna być protegowana, y dla rego potrzebuie Sądu na *Kacerzow*, Samego zaś *Inkwizycyjnego Trybunału* Edykt, iest Papięskim Herbem oznaczony, a *Zakonnik Mozani* zowie się tam *Inkwizytorem Generalnym*, y kazdego wzywa, aby wszystkich *Kacerzow*, albo podeyrzanych o *Kacerstwo*, donoszonę.

Z *Londynu* d. 28. *Września*. Niepewność, w ktorey teraz zostaie my względem dalszego pokoju lub też bliskiey wojny, bez wątpienia koniec weźmie, skoro *J.P. Greenville* posłany do *Paryża*, powręci ztamtąd. Spodziewany on tu iest iutrzeyszego dnia wieczorem. *Francuski* Dwor będzie się musiał deklarować względem podanych iemu *Artykułow*, y odpowiedź ciemna, lub też obojętna, będzie od nas (iako słychać) poczytana za hasło do wojny. Tym czasem nasze uzbroienia, ze wszelką pilnością kontynuują.

Czternaście okrętow transportowych na *Tamizie* nacięła w tych dniach *Regencya*, dla przelania wojenney *Amunicyi* pod konwoiem mocnym do *West-Indyi*. Do *Irlandyi* także posłano rozkaz przysposobienia 4,000. beczek solonego mięsa, dla opatrzenia nim dalekich naszych *Garnizonow*.

Lord Howe, pierwszy *Lord Admiralicji*, w tych dniach *Krolewskiej Radzie* podał regestr 17. okrętow liniowych, ktore aktualnie do wyjścia y *expedycyi* są gotowe. Do rejestru tego, drugi ieszcze re-

gestr od 53. okrętow liniowych b przyłączony, ktore w przeciągu godzin 48. do *expedycyi* być mają wygotowane.

Z *Wiednia* d. 3. *Pazdziernika*. Idąca do *Drezna* *Arcy-Xiężniczka Teresa*, bierze podarunek od *Cesarza Jmci* od pół *Milliona Złoty*. Tu iey wyznaczono 30,000. *Dukatów* na rozdanie między iey *Dworkich* y *Assystencyą*. *Cesarz Jmci* z *Arcy-Xiężniczką Teresą* z *Laxenburga*, do tuteyszego *Zamku* i powręcił.

Z *Listow* pisanych z *Stambulu* dowiaduiemy się, że dwa okręty *Austryackie* zbożem ładowane, z *Konstantynopolu* tam przybyły. Chciano iest koniecznie przymusić do sprzedania ładunku swojego w *Carogrodzie*, at za wdaniem się kilkakrotnym *Polskiego*, ktory *Porcie* perwersował, aby *Cesarzowi* okazyi zerwania pokoju żadney nie dawła, tą razą płynąc tym okrętem do *Morza Srzodziemnego* pozwoleno. Wszakże zaraz potym deklarowano wszystkim *Ministrom* *Cudziom*, że *Porta* musi odtąd w zażegnaniu trzymać *Morze Czarne*, i baderze żadney żeglowania po nim pozwolnić niemoże. Pewnie też z *Wimioniey Francuskiego* *Posła* *Remonstracyi* y to wypadło, że wkrotym naysurowsze do woyska *Multanach* y na *Wolofszczyźnie*, i dzież do *Bafzy Belgradzkiego* posłano *Ordynanse*, ażeby *Cesarz Jmci* przyczyny żadney do iakowgo zażalenia niedawano.

S U P L E M E N T

D O S A Z E T Y W A R S Z A W S K I E J

W SOBOTĘ DNIA 27. PAZDZIER: ROKU 1787.

Z *Warszawy d. 27. Paździer:* Obchódzenia w *Krakowie* przez Głó. Wną Szkołę Jmienia *Xiążenia Jmci Prynasa*, w przeszłych Gazetach pod *Nróm 82.* po części już ogłoszonego, obzarnieysze ieszczé opisanie znayduie się w *Addytamencie* dzisieyszey Gazety.

Z *Hagi d. 6. Paździer:* Deputowani *Amsterdamscy* na Zgromadzeniu *Stanów*, już zezwolili na to, czego *Xiężna d' Orange* żądała ku swoiey *Satysfakcyi*, y rzeczy z *Amsterdammem* wszytkie byłyby ułożone, gdyby niektóre *Mieszczan* tamteyszych kompanie nieukontentowania swiego niebyły pokazały nad wspomnionym zezwoleniem, co też sprawiło, że Deputowani ociągają się ieszczé z zezwoleniem na resztę *Rezolucyi*, w tych dniach od *Stanów Holandyi* uchwalonych. *Negocycacye* tym czasem ciągną się, y iest nadzieia, że wkrótce teraz wszytko do ugody przyidzie.

Tu w *Hidze*, *Reforma* swoim torem idzie, iako y po innych *Miastach* *Prowincyi Holandyi*, wszytko do dawnego wraca się trybu. Nasz *W. Pensyonaryusz JP. de Bleiswyck*, w tym miesiącu ieszczé, iak slychać, swoy *Urząd* będzie rezygnował, który na ten czas, zasłużonemu *JP. van der Spiegel*, teraznieyszemu *Pensyonaryuszowi Zelandyi* pewnie konferowany będzie.

Reingraf de Salm, w odzieniu żebrackim, miał z *Holandyi* uciec. Służący jego, przedali swego *Pana Ekwipaże* za 5.500. *Złt:*

Z *Londynu d. 2. Października.* *Domyśly*, tak względem trwania *pokoju*, iako y *bliskiey wojny*, tudzież y *wieści* o tym rozniezione, tak są niepewne y przeciwne sobie, iż w samey rzeczy *Oedipa* w rozwiązaniu trudnych *zapytań* przechodzić trzeba, choć to *zagadnienie* rozwiązać należyćie. *Mimo* wszelkiey pilności, którą *Regencya* łoży około *uzbroienia Flot* y *lądowego Woyska* powiększenia, ci jednak, którzy mniemają mieć *wiadomość większą* y *dokle-*

dnieyszą sekretow Gabinetu aniżeli drudzy, są tego zdania, że nie przyjdzie do zerwania pokoju z *Francją*.

Francuski Chargé d'Affaires JP. Barthelemy, Pełnomocnym teraz Ministrem u naszego Dworu został nominowany.

Z *Włoch d. 24. Wrzes:* Eskadra *Wenecka* pod kommandą Kawalera *d'Emo*, krąży ieszcze po Morzu w okolicach Miasta *Durazzo*. Flota *Turecka* pod kommandą Baszy *de Negreponte*, stojąca w porcie wspomnianego Miasta na kotwicach, odebrała rozkaz płynienia ztamtąd ku *Czarnemu Morzu*. Upewniają teraz, że Basza *de Scutari*, Scenę swą już zakończył, y że wtedy, kiedy on chciał umknąć, od własnych ludzi swych zabity został.

Z *Utrechtu d. 2. Paździej:* Podług listow z *Londynu*, Miasto *Hull* tego roku wysłało okrętow 31. na połow przy *Grönlandzkich* brzegach. Jeden z tych okrętow zatonił, inne zaś 30. złowiły 110. Wielorybow, y 7,944. Psow morskich. Tłustość, przez to otrzymaną, 3,583. beczek napełniła.

Z *Paryża dnia 5. Paździej:* Zawczora *JP. de Suffren* do Dworu przybył, także *Graf de St. Priest* z *Antwerpii*, niepoiechawszy do *Hagi*, znowu tu powrócił, *JP. Greenville* tu ieszcze bawi, ale dziś pewnie ztąd wyjedzie. O wojnie nic z pewnością niemożna ieszcze twierdzić. Jedni mówią, że wojna nieuchronna, drudzy utrzymują, iż jest pokoy pewny.

Z *Berlina d. 6. Października.* We *Czwartek* przybyła tu sztafeta z ważnemi wiadomościami, po czym kuryera zaraz do *Paryża* wyprowadzono.

Król *Jmc* dnia dzisiejszego z *Dessau* do *Potsdamu* jest nazad sprowadziany.

Z *Hamburga d. 5. Października.* Wielki *Xiąże Toskański*, z okoliczności zaślubienia Córki swoiey z *Xiążęciem Antonim Saskim*, kazał 3000. *Szkudow* między ubogich mieyskich w *Florencyi* rozdać, y 130. *Panienek* wyposażyć.

Z *Londynu dnia 28. Września.* *Admiralicoya* w *poniedziałek* dała ordynans, aby *Fregata* stała na pogotowiu, dla zawiezienia *Listow* do *Regencyi* do *West-Indyi*.

Z *Madrytu d. 14. Wrzes:* *Król Jmc* choruje ieszcze, y często w młodościach zoftaie.

Z *Paryża d. 5. Paździej:* W *Wersalu*, Rada po Radzie następnie, y codziennie *extraordinarynych* wysyłała kuryerow do *Holandyi*, *Anglii*, *Wiednia*, *Stambulu*, *Peterzburga*, y wielu do *Madrytu*. [Co tu te

raz gloszą o ustąpieniu Portu *Canea*, na wyspie *Kandyi*, od strony *Turkow Anglikom* jest zmysłono.

Przybiegl zawczora z *Londynu* kuryer z listami, ktore barzniej maia być za zerwaniem pokoju, anizeli za iego trwałością. *Anglia* chce woysko na okrętach przesłać, ale tu niewiadomo dokąd? chociaź niektorzy twierdzą, że to woysko do *Przylądku Dobrey Nadziei* y *Trinconomale* jest przeznaczone. Tym czasem to jest pewna, że między całym naszym lądowym woyskiem, wielkie widać krzątanie się. Nawiększa Reymentow część ma rozkaz przygotowania się, aby w Listopadzie mogła maszerować. Trzy także Reymenta *de laFage*, *d'Anjou*, y *de Béarne*, w *Brest* wsiadą na okręty, y do *Wysp Antylskich* przewiezione będą.

Nim Parlament z *Miasta Troyes* wyjechał, wyliczył summę pieniężną na uwolnienie z więzienia tych, ktorzy za długi byli osadzeni; kazał także 5000. *Livr*: między ubogich rozdać.

Z *Wenecyi* d. 28. *Wrześ*: Zawczora przybiegl tu *Angielski* kuryer w 9. dniach z *Londynu*, ktory najowszy sobie Szalupę za 500. *Cekinow*, wczora na niey popłynął do *Alexandretty*, aby ztamtąd drogę swoję lądem do *Ost Indyi* kontynuował. Listy, ktore z sobą wiezie, są barzo wielkiej wagi.

Z *Amsterdamu* d. 9. *Pozdzier*: Miasto nasze, zupełnie teraz poddało się, y do wlystkiego tego przytapiło, na co inne *Miasta Holenderskie* zezwolily. Nowych Radnych, zbroyną ręką niedawno ustanowionych, złożono teraz; a dawniey złożonych, do Urzędow swoich znowu przywrocono. Wszystkie Korpusy wolne skaffowano, y Auxyliarnych do domu nazad odesłano; ale Mieszczanie nasi, dla utrzymania spokojności w Mieście, zostaną przy broni swoiey. *Prusacy* stoia za Miastem ieszcze, dla sukursowania iego, gdyby w nim miał powstać rozruch. Dla tey przyczyny y woysko *Holenderskie* stanelo w *Harlem*, aby było nie opodal. Spodziewamy się teraz, że spokojność w naszym Mieście niebędzie zamieszana. W wielkim byliśmy wprawdzie niebezpieczeństwie, ponieważ Magistrat nasz, nieznalazł prawie mocy żadney do ukrocenia głow tych niespokojnych, ktore już Tamy chciały przebić, już odgrażały się zapalić Miasto na wlystkich miejscach. Jeden z tych ludzi zagorzałych, wczora wzięty jest do areztu, y tenże los spotka zapewne y innych ieszcze, iezeli go ucieczką nie uprzedzą.

Wczora wysłano trzy osoby z Radnych do Xiążęcia *Brunswickiego*, ktory przyiąwszy ich z ludzkością wielką, dał im zapewnienie,

Ze wojsko Pruskie niewnidzie do Miasta, jeżeli wszystko w nim spokoyno będzie. Kommissya nasza w *Hadze* od Xiężney d'Orange nadzwyczajnie grzecznie przyięta, oświadczenie odebrała, że Xiężna Jeymć, y Małżonek iey, przyłożą się ile możności, ku satysfakcyi obywatelow *Amsterdamskich*.

DONIESIENIE Z WARSZAWY DNIA 27. PAŹDZIER: R. 1787.

Wyszły świeżo z druku Poesyę JP. *Kniaźnina* w dwóch tomach. W I. Tomie: *Ody* czyli *Lirikow* ksiąg czworo: żale *Orfeusza* nad *Eurydyką*. W II. Tomie: *Matka Spartanka*, opera poważna, balon poema w 10. pieśniach, cyganie opera, wiersz na salą iadalną w Zamku Warszawskim, *Hymn do Boga*, na śmierć J... kolenda na nowy Rok. W III. Tomie będzie: romanym poema *Liryczne*, *Baiek* ksiąg dwie. *Troiste wesela* opera, *Anakreon* widok *Teatralny*; Tey edycyi na przednim hollenderskim trwałym papierze, to jest wyszłych już dwóch Tomow, cena *incruo Złotych* 18. Ktoby biorąc pierwsze dwa Tomy, prenumerował zaraz y trzeci, teyże samey wielkości być mający, iakiey są pierwsze już wyszłe dwa Tomy; zapłaci tylko *Złotych* 6, Drukowanie onego nie zawodnie nastąpi na przyszłą wiosnę. Znajdują się te dzieła w Drukarni *Michała Gulla*, y w Drukarni *Po - Jezuskiej*.

Dnia 11. tego miesiąca, pewna osoba znalazła na *Pradze* zegerek, ktoby go zgubił, niech się uda do tameczney *Komandy Pontynierow*;

P. Dufour uwiadomia, że dla ułatwienia osobom w *Prowincyach* mieszkającym, znościomości Dzieła tak potrzebnego iak interesniejszego y przyjemnego w czytaniu, pod tytułem *Dykcyonarz powszechny Medyki Chirurgii &c.* oznajmionego w *Gazecie Warszawskiej* pod *Nrem* 72. dnia 8. Września, zasylał za zezwoleniem *Pocztamtu generalnego* wszystkim *JPP.* *Dyrektorom* *Poczt*, *Prospectus* tego Dzieła aby był rozdany gratis. Osoby chcące prenumerować mogą się udać na pocztę im najbliższą lub też proko na generalny pocztamt *Warszawski* do *JPP.* *Sekretarzew* płacić mierzą ceną która od transportu ustanowiona będzie, z przyczyny wielkiz tego Dzieła wyniknąć mogących korzyści.

Dzieło w *Nauce* lekarskiej z dwiema przytem *Tablicami* *Anatomicznymi*, przez *JP. Franciszka Xawerego Ryszewskiego* *Fizozofii* y *Medycyny* *Doktora* dla osob życie swoje y zdrowie w późne lat zapędy utrzymać chcących, oyczytym językiem roku przeszłego 1786. napisane, y wydane, a oraz *kalendarz* *Astronomiczno Fizyczny* *Lekarcki* z wielu użytecznemi w *Gospodarstwie* wiadomościami, na rok przyszły 1788. od tegoż *Autora* po *Polsku*, po *Rusku* y po *Niemiecku* co do *Świąt* 4. ułożony, znajduje się w *Warszawie* u *P. Macieja Szczepańskiego*, tudzież *Jan* na *Ludw. Kocha*, na *Pradze* u *P. Jana Wykowskiego*, w *Krakowie* u *P. Jędrzeja Grebla*, w *Lublinie* u *P. Jozefa Radziwiłłowskiego*. Po innych zaś mieyscach u różnizających y przedających rozmaite książki y towaty.

Urząd Ławniczy *Miasta Starey Warszawy* do przedaży *Placow* między *Pałacem* *quondam Bryłowski*, teraz na *skarb Koronny* nabytym, a *ogrodem* *JJXX. Reformatorow* leżących, deputowany dochofi *Publiczności*, iż tychże *Placow* licytacyą dnia 30. tego *Miesiąca*, po *zdecim* *odroczeniu* odpowiać się będzie, wylawszy te *place*, które już są *zalicytowane*; y też licytacyą dotąd, pokąd wszystkie *Place* *przedane* nie będą *kontynuować* będzie.

W *Księgarni* *Grulowskiej* znajduje się: (1) *Opisanie* *dzienne* *Pogrzebu* *JO. Xiężney Anny z Mycielskich Radziwiłłowej*; *Wolew*; *Wileń*; *Hetma*; *W.W.X.* *Lit*; y *JO. Xięcia Hieronima Radziwiłła* *Podk*; *W.W.X.* *Lit* *obchodzonego* w *Nieświeżu* roku 1787. *czerwca* 20. *dnia* *Jn* 4to w *Wilnie* y in *8vo maiori alla rustica* (2) *Każanie* na *Uroczystość* *S. Michala Archanioła* przez *X. Stanisława Lindenroga* 1080 w *Wilnie*. (3) *Porządek* *robot* *miesięcznych* *ogrodnika* na *cały* *Rok* wypisany i na *miesiące* *podzielony* in *8o* w *Warsza*; 87. *alla rust*; *Zł*; 5. [4] *Obserwacye* *polityczne* *Państwa* *Tureckiego* *rządu*, *religii*, *sil* *iego*, *obyczajow* y *Narodow* pod *tymże* *żyjących* *panowaniem* z *przydatkiem* *myśli* *partykularnych* o *człowieku* *moralnym* y o *Edukacyi* *krainy* przez *JP. Mikolaję* w *czasie* *mieszkania* *iego* w *Stambule* 21. *Tom*; in *8vo* w *Warsza*; *alla rust*; *Zł*; 6.

ADDYTAMENT

DO GAZETY WARSZAWSKIEY

Z Warszawy d. 27. Paździer: R. 1787.

Z Krakowa. d. 6 Października W oktawę S. Michała Szkoła Główna Koronna miała Publiczne posiedzenie w obrządku y ubiorze uroczystym, z okoliczności Imienia Xiążęcia Jmci Prymasa, Prezesa Kommissyi Edukacyiny y Kanclerza swego, na którym czytane były Dyssertacye z Kollegium Fizycznego:

Perwśza przez J. P. Andrzeja *Badurkiego* Prezesa Kollegium Fizycznego, o Powietrzu stółownym lub niestółownym do zachowania zdrowia y życia, w ogólnosci wszystkich ludzi, a dzieci w szczególności, który po wyliczeniu wszystkich ięgo gatunków, mówiąc o zgnilym, przelożył iak Miasto *Kraków* dla nieochędostwa y wiecznie prawie w Mieście y około Miasta kanałów y bagien stoiących, wielkim podlega zar zóm, podał sposoby do zapobieżenia złym skutkom, zachęcając Miasto do użycia na ten koniec nowego daru J. K. Mei dla Miasta uczynionego.

Czytał druga Dyssertacyą J. P. *Felixa Radwańskiego* Mechaniki y Hidrauliki Publiczny Professor, w której torując sobie drogę do mówienia o sposobach iak zaradzić szkodom, które rzeki a mianowicie *Wisła* czynić zwykła, iak ją uczynić bezpiecznieyszą w spławie, wyliczył uwagi ogulne nad brzegiem Rzek y Fizyczne, iakim sposobem swoje koryta robić zwykły.

J. P. *Oraczeński* Kommissarz Edukacyiny y Rektór Szk: Gł: Prezydujący, zakończył to posiedzenie, mówiąc do Zgromadzenia Akademickiego, że cel Nauk nayistotniejszy, jest uszczęśliwienie y całość Narodu. Postrzeżenia Uczonych, gdy skazują co jest szkodliwe społecznosci, y podają sposoby nayłatwieysze do zapobieżenia złym skutkom, a pomnożenia dobrych, dopełniają swego obowiązku, ale tzcześniejsze ielcze to Towarzystwo Uczonych, które obdarzone

wziętami Panującymi, mogą sobie pozwolić rokosznego używania w pomaganiu, nie tylko nauką, ale y przykładem do dobra ludzkości, w takim stanie jest dziś z dobrotliwej pamięci Nay: *Stanisława Augusta* Szkoła Główna Koronna, która za dowód uznanej użyteczności Prac swoich, po uszczęśliwiającej Ją kilkakrotnie przytomności tego dobrego Króla, odebrała świeżo skutek względów Jego w nadaniu sobie Ogrodu y wsi *Łobzowa*. Dopiero przeczytane prześtrogi J. P. Prezesa *Budurskiego* trwożące zarazą ustawicznych chorob w *Krakowie* pochodzącą z nieochędostwa y zgniających około Miasta kanałów, są nam powodem do dania przykładu wszystkim stanów Obywatelom, iak jest pilną dla dobra ludzkości potrzebą zabiegać iak naysprędzey złemu; uczynimy więc ofiarę pierwszego dochodu rocznego z tego dobrego Króla daru, na wsparcie Miasta do oddalenia szkodliwej dla ludzkości w oddychaniu złego powietrza trucizny, a zalicz wszystkich stanów Obywatele przekonani o gwałtowności potrzeby y porużeni przykładem, przyłożą się równie skutecznie, y obchodzenie Imienin dzielnego Opiekuna nauk Xiążęcia Jmci *Prymasa*, stanie się szczęśliwym tychże nauk skutkiem.

Powszeczna Szk: Gło: zgoda, to przyłożenie się do dobra Miasta chętnie przyrzekła.

Z Uniewia d. 6. Pazdziernika. Dzień doroczny Imienin Xiążęcia Jmci *Prymasa*, iak naysoblenney był obchodzony w tuteyszey Kolegiacie. Mszą Solenną śpiewał w przytomności Duchowienstwa, Magistratu, y licznie zgromadzonego Państwa, y ludu, J. X. *Rachliński* Kano: teyże Kolegiaty y Oficyał mieyscowy, podczas którey miał Kazanie J. X. *Domalski* Kano: stołowne do Uroczystości. Z archidyaconatu *Uniejowskiego* wszystko Duchowienstwo, dzień dorocznych Imienin Xiążęcia Jmci *Prymasa* Arcy Pasterza swojego, po wszystkich Kościołach Uroczyście obchodziło, przyjąwszy obowiązek odprawienia Trzech Mszy SS: w takowym porządku, Jedną w sam dzień Imienin za Xiążęcia Jmci Arcy Pasterza, drugą za Najjaśnieyszego Króla Jmci, trzecią za potrzeby Oyczyzny, y Kościoła Polskiego. Ten obowiązek, y Kolegiata *Uniejowska* dobrowolnie przyjęła.